

การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครู ในโรงเรียน
สหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23

ปัทมดา เหล่าหาโคตร*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยจำแนกตามเพศและระดับรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 132 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ผลการวิจัย พบว่า 1) ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) ผลการเปรียบเทียบเพศและระดับรายได้กับคุณภาพชีวิตในการทำงานพบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

คำสำคัญ

คุณภาพชีวิตในการทำงาน

บทนำ

ครูมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากครูเป็นผู้แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม ชี้แนะแนวทาง ให้การศึกษาและอบรมป้อนิสังเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ครูจะต้องมีการใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่หลากหลาย สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สามารถสร้างคนที่มีความรู้พร้อมกับการมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ซึ่งภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาครู ดังจะเห็นได้จากการกำหนด

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นการส่งเสริมและพัฒนาครู ไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-พ.ศ. 2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 11)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งเน้นให้มีการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เน้นสาระสำคัญ คือ การพัฒนานุคลิกให้มีความรู้ความสามารถและเกิดทักษะกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ภาครัฐมุ่งส่งเสริมการผลิตและการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง เน้นมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 24)

การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ผู้ปฏิบัติงานมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานและการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน สามารถตอบสนองต่อความพึงพอใจของบุคคลในองค์กร ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี มีความสุขกายสุขใจ สามารถทำงานได้บรรลุตามเป้าประสงค์และก่อให้เกิดความก้าวหน้ามั่นคงในการทำงาน ซึ่งส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพของงานและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังที่ ฮิวส์ และคัมมิงส์ (Huse & Cummings, 1985, pp.235-238) ได้กำหนดองค์ประกอบของตัวกำหนดคุณภาพชีวิตของการทำงานประกอบด้วย ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม สิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องสุขลักษณะและปลอดภัยมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การพัฒนาความสามารถและความก้าวหน้ามั่นคงในงานมีระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและการปฏิบัติงานในสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเป็นครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามแนวคิดองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงานของ ฮิวส์ และคัมมิงส์ (Huse & Cummings, 1985, pp.235-238) เพื่อให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของครูในการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งมีส่วนในการส่งผลดีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศและระดับรายได้

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 204 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครู 4 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาความสามารถและความก้าวหน้ามั่นคงในงานมีระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและการปฏิบัติงานในสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 204 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ประกอบด้วยข้าราชการครูเพศชายร้อยละ 21.20 ข้าราชการครูเพศหญิงร้อยละ 78.80 ข้าราชการครูที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาท ร้อยละ 53.00 ข้าราชการครูที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ร้อยละ 27.30 และรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 19.70

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงานตามทัศนะของข้าราชการครู ในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 ผู้วิจัยได้แจก

แบบสอบถาม จำนวน 132 ฉบับ ระหว่างวันที่ 24 เมษายน – 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ได้ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืน 132 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูจำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยการ ทดสอบค่าที (Independent t-test) การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูจำแนกตามระดับรายได้ วิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance)

ผลการวิจัย

- 1.ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก
2. ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
3. ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามความถนัดและรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน มีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความรักใคร่ สามัคคีปรองดอง ให้เกียรติและร่วมมือกันในการทำงานและสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ครูมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนข้อบังคับทางราชการ รวมถึงสภาพที่ตั้งและบริเวณโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน การจัดอาคารสถานที่สะอาดและถูกสุขลักษณะ อาคารสถานที่ปฏิบัติงานมีความมั่นคงแข็งแรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณทิพย์ คำบรรจง (2553) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสาขปัญญาในพระบรมราชินีนาถ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสาขปัญญาใน

พระบรมราชินีปัทมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ใจทหาร (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากข้าราชการครูได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีการเลื่อนขั้นในแต่ละปี และมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ปริมาณเงินเดือนที่ข้าราชการครูได้รับมีความเหมาะสมต่อตำแหน่งในการปฏิบัติงานและเงินตอบแทนต่างๆ ที่ได้รับการปฏิบัติงานพิเศษมีความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทุม คงเมือง (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับทำงานของครูผู้สอนสุขภาพกับสุขภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพังงาแต่ละวันออกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพังงาแต่ละวันออกจำนวน 391 คน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพังงาแต่ละวันออก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องลักษณะและปลอดภัยมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน คุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในต่างจังหวัด บริเวณโรงเรียนมีอาณาเขตที่กว้างขวาง สะอาด ปลอดภัย อากาศถ่ายเทได้สะดวก ห่างไกลจากชุมชน ทำให้ไม่แออัดและไม่มีเสียงรบกวน อาคารสถานที่การปฏิบัติงานมีความมั่นคงแข็งแรง การจัดอาคารสถานที่สะอาดและถูกสุขลักษณะ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิชา ภัสสิรากุล (2551) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูชำนาญการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และประเภทของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูชำนาญการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 277 คน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูชำนาญการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาความสามารถและความก้าวหน้ามั่นคงในงาน มีระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมข้าราชการครูได้มีโอกาสไปฝึกอบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและพัฒนาหน้าที่การงานให้มีประสิทธิภาพ ได้ส่งเสริมความก้าวหน้าความมั่นคงในอาชีพให้กับบุคลากรทุกคนในโรงเรียน สามารถนำผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูมาพัฒนาตนเองและการจัดการเรียนการสอนได้ สามารถนำมาประเมินความดีความชอบในการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้ผลการปฏิบัติงานส่งผลต่อตำแหน่งหน้าที่การงาน มีการ

ส่งเสริมให้ข้าราชการครูปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนและข้อบังคับทางราชการ กำหนดเป้าหมายในการทำงานอย่างชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของตรีรัตน์ รัตนวิโรจน์ (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและการปฏิบัติงานในสังคม มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของครู ทำให้ข้าราชการครูสามารถปฏิบัติงานได้เสร็จตามเวลาที่กำหนดและข้าราชการครูมีความสุขในการทำงานกับการใช้ชีวิตส่วนตัว พอใจในชีวิตการทำงาน ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามาเยี่ยมชมผลงานของนักเรียนในวันสำคัญต่างๆ มีการจัดประชุมผู้ปกครอง ซึ่งทำให้ข้าราชการครูได้มีการสร้างสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองกับครู ข้าราชการครูมีบทบาทในการปฏิบัติงานในสังคมเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และผู้บริหารโรงเรียนยังได้ส่งเสริมให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนประจำ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานในสังคมอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ใจทหาร (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการทำงานในสังคมปัจจุบัน มีการยอมรับสิทธิของสตรีมากขึ้น มีความเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรี ไม่มีการแบ่งแยกเพศในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ผู้หญิงสามารถปฏิบัติงานได้เท่าเทียมกันกับผู้ชาย และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมกับทุกเพศ การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับเพศ ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ทำให้เพศหญิงและเพศชายมีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ใจทหาร (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ สุขตะกู (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณทิพย์ คำบรรจง (2553) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 จำแนกตามเพศพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปัญญาวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในเขตต่างจังหวัด การดำรงชีวิตจึงเป็นแบบถ้อยที่ย่อยอาศัยกัน ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย รายได้ที่ได้รับจึงมีความเพียงพอต่อการดำรงชีวิตตามสมควร ตามฐานะ มีช่องทางในการประกอบอาชีพเสริมที่หลากหลาย มีค่าครองชีพต่ำ จึงทำให้มีผลต่อการส่งผลให้คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูจำแนกตามระดับรายได้โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัย ศรีรัตน์ รัตนวิโรจน์ (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก จำแนกตามรายได้ มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูได้รับโอกาสให้ปฏิบัติงานพิเศษจากผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกันและมีการเลื่อนขั้นหรือได้รับ

ค่าตอบแทนที่เหมาะสม

2. ด้านสิ่งแวดล้อมที่สุขลักษณะและปลอดภัยมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ในสภาพสมบูรณ์และพร้อมปฏิบัติงาน

3. ด้านการพัฒนาความสามารถและความก้าวหน้ามั่นคงในงานมีระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ข้าราชการครูได้รับการยกย่อง ชมเชย หรือรางวัลจากผู้บริหาร เมื่อข้าราชการครูปฏิบัติงานได้ดี ควรมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมในการมอบหมายงาน

4. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและการปฏิบัติงานในสังคม ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูใช้เวลาว่างกับการปฏิบัติงานและครอบครัวอย่างเหมาะสม ควรมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีโอกาสดูแล ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ ซึ่งจะทำให้ข้าราชการครูเป็นที่ยอมรับแก่เพื่อนร่วมงานและชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูในสถานศึกษาทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ทั้งสถานศึกษาเอกชนและรัฐบาล

2. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กับ เขตพื้นที่อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กรรณทิพย์ คำบรรจง. (2553). การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู

โรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษกรุงเทพมหานคร เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กิตติศักดิ์ สุขตะกู. (2552). การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ตรีรัตน์ รัตนวิโรจน์. (2552). การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูโรงเรียน

สังกัด เทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปณิชา ภัสสิรากุล. (2551). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูชำนาญการ สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประทุม คงเมือง. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูผู้สอนกับ

สุขภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพังงา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ.2545-พ.ศ.

2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

อรทัย ไชยหาร. (2552). การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียน

ประถมศึกษา อำเภอโคกสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

Huse, E.F.,&Cumming, T.G. (1985). *Organization development and change*. New York: McGraw-Hill.